

PRACIA

Tygodniowy organ Narodowej Partii Robotniczej.

Cena 20 groszy	Redakcja i Administracja, Piotrkowska 91, lewa oficyna, parter.	GENA OGŁOSZEŃ:
PRENUMERATA:		Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 20 gr., nekrologi 25 gr., zwyż. 10 gr. za wiersz milimetrowy.
Miesięcznie Zł. 0.80		Ogłoszenia drobne 10 gr. za wyraz
na prowincji - 1.20	— Administracja czynna od godz. 10 — 1 i 3 — 6 po poł. prócz niedziel i świąt. —	Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej.
Zagranicą - 2.00		

Rząd przed Sejmem.

Premjer Bartel w poniedziałek dn. 19 b. m. wygłosił wielką mowę programową w Sejmie. Nareszcie więc stało się to, czego społeczeństwo oczekiwało od dłuższego czasu, nareszcie wiadomy jest w ogólnych zarysach program obecnego rządu. Trzeba przyznać, że mowa premjera Bartla została naogół przyjęta przychylnie przez ugrupowania sejmowe. Astało się to dlatego, że zarówno cel, jaki sobie obecny rząd wytknął, jak i środki do tego celu prowadzące zostały w przemówieniu premjera ujęte bardzo rzeczowo i z uwzględnieniem żywotnych interesów Państwa Polskiego.

Bardzo charakterystyczną rzeczą, a powiedzmy zarazem i dobrą stroną mowy premjera było wysunięciem na pierwszy plan w działalności dotychczasowej i w zamierzeniach rządu na przyszłość spraw gospodarczo-finansowych, z usunięciem na plan dalszy zagadnień ustrojowych.

Bo istotnie trzeba przyznać, że dziś tak w Polsce jak i w całej Europie kwestje gospodarcze i społeczne górują nad politycznymi i nadają im — kierunek. U nas w Polsce doniosłość spraw gospodarczych i finansowych odgrywa specjalną doniosłość. Długotrwały kryzys gospodarczy, szalejące bezrobocie, stopniowo wzmagające się zubożenie najszerzych mas społeczeństwa — domagają się stanowczych i radykalnych środków zaradczych. Rząd, który chce te środki naprawy obmyśleć i ma niezłomną wolę w tym kierunku działać, poza tem rządem, który oświadczył, że w działalności swej nie będzie się kierował względami doktrynerskimi, czy też partyjnymi, lecz wyższym ponad wszystko interesem Państwa — taki rząd — powtarzamy może liczyć na poparcie olbrzymiej większości społeczeństwa.

Nakreślony program pracy rządu obejmuje wszystkie dziedziny życia polskiego. Ze zrozumiałych względów premjer nie mógł poruszać szczegółów, lecz dał tylko linje wytyczne w sprawach ekonomicznych, społecznych, administracyjnych, samorządowych i oświatowych i t. d.

Nie mogąc przedstawić szczegółowego i pozytywnego programu, premjer Bartel wymienił za to do-

kładnie, to czego rząd obecny nigdy nie uczyni.

Rząd nie dopuści, aby Skarb Państwa zawiódł zaufanie wśród swych, lub obcych. Rząd nie dopuści, aby panoszyła się korupcja, partyjniactwo i protekcjonizm. Rząd nie dopuści, aby urzędnik państwowy traktował w inny sposób człowieka posiadającego, a w inny — człowieka pracy. Rząd nie dopuści żadnych doktrynerskich eksperymentów w dziedzinie gospodarczej lub społecznej, nie uzna innych wskazań jak: powiększenie powszechnego dobrobytu, podniesienie wydajności pracy i produkcji i zmniejszenie drożyzny.

Rząd nie pozwoli, aby słuszne prawa obywateli narodowości nie-polskiej na szwank narazone były. Rząd nie dopuści, aby w jakiegokolwiek mierze doznały szwanku słuszne prawa i interesy pracy, aby zapanował wyzysk tej pracy.

Rząd nie będzie stał bezczynny i bezradny wobec gniotącego zagadnienia bezrobocia.

Poza tem premjer Bartel wyraźnie i stanowczo potępił kursujące w społeczeństwie szkodliwe plotki na temat naszej polityki zagranicznej i w całości granic Rzplitej.

Od czasu bowiem zamachu majowego zaczęła się po kraju rozszerzać potworna plotka, że w akcji Anglii, zamierzającej do okrażenia i odosobnienia politycznego Rosji sowieckiej ma specjalną rolę powolnego narzędzia angielskiego odegrać Polska, i że pod patronatem Anglii ma dojść do skutku porozumienie polsko-niemieckie kosztem tak zwanego wyrównania granic na Pomorzu. Tytułem odszkodowania Polski miałaby możliwość urzędzenia marszu wojennego na Kowno. Otóż rzecz dziwna, że te wieści zyskiwały na prawdopodobieństwie jeszcze i przez to, że były usilnie rozpowszechniane przez prasę sowiecką, a częściowo przez wrogą Polsce prasę zagraniczną. Zrozumiała rzecz, że podobne pogłoski wzbudziły w społeczeństwie pewne zaniepokojenie.

Otóż tym wersjom premjer Bartel stanowczo zaprzeczył i wyraźnie stwierdził, że rząd obecny stoi na stanowisku całości granic Rzplitej i zamierza prowadzić politykę nawskroś pokojową.

Mimo iż Sejm a także i społeczeństwo uwagę całą mają zwrócić na zmianę konstytucji to jednak premjer Bartel te zagadnienia w swej mowie poruszył pobieżnie. Chciał może przez to podkreślić, że obce są temu rządowi te intencje, jakie chciałaby mu przypisać prawnica, która, korzystając z nadarzającej się jej zdaniem okazji, radaby przeprowadzić reakcyjne zmiany Konstytucji.

W Polsce oddawna, bo jeszcze od w. XVII żywotne jest zagadnienie silnej władzy. Rząd obecny do tego wzmocnienia władzy wykonawczej dąży bardzo usilnie, ponieważ w tem widzi jeden ze środków dźwignięcia kraju z tego osłabienia i zamętu, w jakim się obecnie znajduje.

Specjalną wagę przypisuje premjer sprawie pełnomocnictwa, dlatego Sejm powinien się przychylić do życzenia rządu i uchwalić pełnomocnictw, traktując to do pewnego stopnia jako konieczność państwową. Program rządu przedstawiony przez premjera Bartla swoim ujęciem rzeczowem musi zyskać aprobatę każdego człowieka, któremu leży na sercu sprawa poprawy stosunków gospodarczych w Polsce. Tem się też tłumaczy, że większość stronnictw sejmowych przyjęła mowę premjera z zadowoleniem.

Ata to jest tylko program! Czy rząd potrafi go w całości wykonać? Narazie wiemy, że rząd K. Bartla ma szczerą wolę wykonania tego programu. Wszystkie stronnictwa i część społeczeństwa, myśląca — przede wszystkim o interesie Państwa, powinna przez życzliwy stosunek do poczynań rządu ułatwić mu pracę, a ten samem i umożliwić mu wykonanie tego programu.

Do P. T. Korespondentów.

Redakcja nasza otrzymuje często artykuły i notatki w formie, nie nadającej się do użytkowania.

Ażeby tego uniknąć, zwracamy uwagę, że

1. należy zawsze pisać atramentem, wyraźnie i na jednej tylko stronie;

2. rękopis powinien być zaopatrzone nazwiskiem i adresem autora — przynajmniej dla wiadomości redakcji.

3. dłuższe notatki i artykuły należy nadysłać do redakcji najpóźniej w czwartek rano, jeżeli mają się ukazać w numerze niedzielnym.

Tylko przestrzeganie wskazówek wyżej wymienionych pozwoli redakcji bezzwłocznie korzystać z cennych skądinąd materiałów, nadsyłanych nam przez czytelników.

Rada Naczelną N. P. R.

W ubiegłą niedzielę odbyło się posiedzenie Rady Naczelnej N.P.R. Zapadły następujące uchwały:

1) Zwolać Kongres Narodowej Partii Robotniczej na dzień 17 października r. b. Miejsce Kongresu oznaczy Główny Komitet Wykonawczy.

2) Rada Naczelną przyjęła do wiadomości komunikat Głównego Komitetu Wykonawczego o zatwierdzeniu wnioski Sądu Partyjnego z dn. 12 IV. 1926 r. o wykluczeniu posła Lisieckiego z Partji.

3) Wobec tego, że poseł Ciszak pracuje świadomie w celu rozbicia narodowego ruchu robotniczego, Rada Naczelną N. P. R. wyklucza posła Ciszaka z Partji i wzywa go do złożenia mandatu poselskiego.

4) Rada Naczelną uznaje wydawnictwa: „Prawda Odrodzona“ w Poznaniu, i „Nowa Sprawa Robotnicza“ za wrogie dla stronnictwa i zabrania członkom Partji jakiegokolwiek udziału w tych wydawnictwach, oraz brania udziału w ugrupowaniach wydających te pisma.

5) Rada Naczelną N. P. R. nie przyjmuje do wiadomości ustąpienia G. K. W.

Co robi Sejm?

Przez cały tydzień ubiegły Sejm pracował intensywnie nad zmianami — konstytucji.

W poniedziałek wielką mowę programową wypowiedział premjer Bartel. Opozycyjnie w stosunku do rządu wypowiedzieli się przez swych mówców Związek Ludowo Narodowy, mniejszości narodowe słowiańskie, Komunisti i Niezależna Partja Chłopska. Półopozycyjnie zachowała się Cnadecja.

Pozostałe kluby Sejmowe ustosunkowały się do rządu życzliwie.

W głosowaniu odpadły wszystkie wnioski poselskie w sprawie zmian — konstytucji. Z wniosków rządów przeszedł tylko ten, który przyznaje Prezydentowi prawo rozwiązywania Sejmu. Pozostałe zaś w sprawie weta i dekretowania nie uzyskały potrzebnej ilości głosów, a więc tem samem odpadły.

W środę sejm głosował nad sprawą udzielenia rządowi pełnomocnictw, aż do czasu zwołania się nowego sejmu.

Wobec tego, że sprawa zdobycy socjalnych nie została wyjęta z pod — pełnomocnictw, a rząd nie chciał dać wyraźnych zapewnień, że zdobycze te nie będą zmienione na niekorzyść klasy pracującej stronnictwa robotnicze wypowiedziały się przeciw pełnomocnictwom.

Mimo to Sejm większością głosów przyznał rządowi pełnomocnictwa.

Z życia Z. Z. P.

Zduńska Wola.

W Zduńskiej Woli fabrykanci nie chcieli dać robotnikom 12 proc., podwyżki. Uczynili to dopiero po jednojennym strajku robotniczym.

Częstochowa.

Znosi się tam na strajk w przemyśle jutowym, w którym dotąd obowiązywały stawki o 34 proc. niższe niż w Łodzi. Robotnicy tę różnicę uważają za krzywdzącą dla siebie i dążą do jej zmniejszenia. W tygodniu ubiegłym była u inspektora pracy zwołana konferencja. Nie stawili się przedstawiciele

O ile gdziekolwiek wynikną tego rodzaju zatargi, robotnicy po wszelkie informacje powinni się zwracać do związku i to zarówno robotnicy dziówkowi jak i akordowi.

Związek Budowlarzy.

Związek budowlany Z. Z. P. wystąpił z żądaniem 25 proc. podwyżki. Wyznaczona w tej sprawie konferencja na dzień 19 b. m. nie doszła do skutku. Nowa konferencja ma się niebawem odbyć.

Przemysł dziany.

Związek pracowników przemysłu dzianego wystąpił z żądaniem podwyżki o 25 proc. na robotach fantazyjnych i trykotowych.

Zarząd związku „Praca”.

W niedzielę dn. 25 b. m. o godz. 10 rano pod przewodnictwem posła L. Waszkiewicza odbędzie się posiedzenie Zarządu Związku „Praca”. Sprawy b. ważne.

trudno odróżnić, które są oryginalne, a które fałszywe. Jak się okazało, firma, w której weksle z żyrem firmy Buhle zdyskontowano, przyjęła je od niejakiego Markusa Kowalskiego, do którego zaraz udali się funkcjonariusze policji. Markus Kowalski oświadczył, że na pokrycie daje 1000 dolarów, a resztę wkrótce ureguluje.

Kowalski uciekł. Wystano za nim listy gończe. Firma Buhle padła ofiarą bandy oszustów. Dalsze dochodzenia ujawniły, że cały szereg firm zamiejskowych, z Warszawy, Lwowa, Stanisławowa również padł ofiarą oszustów, którzy zarobili na tej aferze kilkadziesiąt tysięcy złotych. Śledztwo zatacza coraz szersze kręgi. W aferze winieszany jest niejaki Herman Jakubowicz, od którego również otrzymano kilka walszowanych weksli.

zwolnienia robotników z pracy. Zarząd obiecał delegacji rozpatrzyć jeszcze szczegółowo sprawę tę, motywując konieczność czasowego zamknięcia fabryki wymogami technicznymi przy reorganizacji.

Jednakże, nie czekając na dalsze pertraktacje, dyrekcja dnia 20 b. m. wywiesiła ogłoszenie, na mocy którego wszyscy mają wyznaczoną pracę od dnia 2 sierpnia r. b.

Podwyżka dla bezrobotnych.

W swoim czasie donieśliśmy, że zarząd związku „Praca” wystąpił do Funduszu Bezrobocia z żądaniem podniesienia zapomóg bezrobotnym o 12 proc. Obecnie Zarząd Funduszu Bezrobocia w Łodzi otrzymał pismo dyrekcji w sprawie oszczędnościowego uwzględnienia żądania związku „Praca”.

Podwyżka ta dla bezrobotnych byłych robotników przemysłu włókienniczego, zamieszkałych na terenie działania zarządu obwodowego w Łodzi — obowiązuje od 1-go lipca, przy zastosowaniu jednak najwyższej normy zasiłku 6 złotych.

Zwiększenie zasiłku nie będzie zastosowane przy akcji doraźnej, lecz tylko dla tych bezrobotnych, którzy pobierają zasiłki z funduszu bezrobocia na mocy akcji ustawowej.

Zwiększona norma pozostaje jednak przy takich bezrobotnych, którzy po wyczerpaniu akcji ustawowej objęci zostali akcją pomocy doraźnej. W ten sposób podwyżka zasiłków obejmuje znaczną część bezrobotnych.

Olbrzymia afera fałszerzy weksli.

Policja wykryła olbrzymią aferę fałszerzy weksli, którzy dokonali oszustwa na sumę kilkuset tysięcy złotych. Okazało się mianowicie, że od dłuższego czasu banda oszustów posługiwała się m. in. weksłami z żyrem znanej wielkiej firmy włókienniczej Karol Buhle. Jedna z łódzkich firm zdyskontowała weksle tej firmy na 18 tys. złotych. Gdy weksle wróciły do firmy Buhle, jako pokrycie zobowiązań, zwrócono uwagę, że weksle te były już ksiązkowane i spoczywają w tece wekslowej. Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że firma ta faktycznie posiada te same weksle w dwóch egzemplarzach, przy czym są one do siebie tak podobne, że

Co o nas sądzą nasi rodacy amerykańscy.

Paryski korespondent warszawskiego „Expressu (Porannego) p. Korab - Kucharski pisze:

„W prefekturze policji, dokąd się zwróciłem telefonicznie, odpowiedzieli mi, że 7 do 8 procent amerykańskich turystów nosi polskie nazwiska. I trzeba tu zauważyć, że według zwierzeń — hotelarzy i kupców, ludzie o nazwiskach na „ski” i na „icz”, cieszą się znacznie lepszą opinją od swoich anglosaskich współrodaków.

Iluż z tych kilkudziesięciu tysięcy zaoceanowych rodaków dotrze przez cie kawość czy przez sentyment do Polski? Obawiam się, że bardzo niewiele.

Wieczorem w „olskiej Oberży”, niedawno otwartej w łacińskiej dzielnicy, gdzie zachodzą czasami, z tęsknoty za — flakami, zrazami, czy rakami po polsku, zastałem takie właśnie polsko-amerykańskie towarzystwo.

— Czy nie zajada państwo do Polski? Czyż nie lepiej spędzić lato w Zakopanem niż w Alpach?

Rodacy i rodaczki z za Oceanu — skrzywili się chórem.

— Nie, panie... Tam podobno strasznie obdzierają polaków z Ameryki... Zresztą podobno polskie hotele są przeraźliwie brudne... I wogóle, po za tem, to kraj niebezpieczny...

— Dlaczego?

— Była już jedna rewolucja. Jutro może wybuchnąć bolszewizm...

Zia, bardzo zia propaganda jest — uprawiana w Amerykańskiej Polonji. Trzeba temu przeciwdziałać, gdyż nam nie może w oczach świata bardziej zaszkodzić, niż nieufność własnych — rodaków.

Nie słowami lecz czynem pokaż, że zależy ci na istnieniu własnego pisma. Sam czytaj i innym polecaj do czytania tygodnik „PRACA”.

Oberwanie zarobków na robotach sezonowych.

Stanowisko rządu jest nieugięte.

W jednym z numerów naszego pisma podaliśmy wiadomość, że rząd uzależnił udzielanie w dalszym ciągu kredytów na roboty publiczne miejskie od obniżenia stawki minimalnej robotnika ze zł. 5.20 na 4.40 i od wprowadzenia akordu.

Magistrat, nie chcąc przez przerwanie robót, narazić kilkuset robotników na bezrobocie, z konieczności musiał się zgodzić na warunki postawione sobie w imieniu rządu przez min. robót publicznych Broniewskiego.

Delegacja związkowa w Warszawie.

Gdy się o tem stanowisku rządu dowiedziały związki zawodowe postanowiły interwenjować u rządu. W tym celu dn. 17 b. m. udała się do Warszawy delegacja związkowa w następującym składzie: Steborowski (Z. Z. P.), Kowalski (Zw. klas.) i Plewiński (Zw. Chrześc.).

Wobec nowych zwyczajów, zaprowadzonych przez rząd obecny, a polegających na tem, że ministrowie nie przyjmują delegacji z posłami na czele, — delegacja łódzka musiała sama udać do min. robót publicznych Broniewskiego.

Wywody jednak i wyjaśnienia delegacji nie przekonały p. ministra, który oświadczył, że stanowisko rządu nie ulegnie zmianie, to jest, że stawka minimalna robotnika przy robotach sezonowych ma wynosić zł. 4.40, co przy zastosowaniu akordu pozwoli robotnikom zarobić więcej. Poza tem p. minister bardzo ostro skrytykował roboty prowadzone przez samorządy, w bardzo wielu wypadkach źle zorganizowane, niecelowe, bez odpowiednio zorganizowanej kontroli, skutkiem czego panuje na tych robotach nieróbstwo. Wobec tego rząd przestanie udzielać Samorządom kredytów na roboty publiczne, a sam rozpocznie wielkie roboty publiczne jak budowę dróg, kolei, regulację rzek i wznoszenie różnych potrzebnych urzędów państwowym obiektów budowlanych.

Jeżeli chodzi o Łódź, — to rząd licząc się z wielką liczbą bezrobotnych, nie wstrzyma kredytów dla samorządu od razu, lecz będzie je stopniowo z miesiąca na miesiąc zmniejszał. Dopóki miasto będzie z tych kredytów rządowych korzystało, dopóty roboty publiczne miejskie będą podlegały ostrej kontroli władzy państwowej.

Na tem skończyła się audjencja delegatów związkowych u pana min. robót publicznych.

A więc delegatom nie udało się zmienić krzywdzących robotników sezonowych postanowień pana ministra robót publicznych.

Nieróbstwo gubi Polskę.

Takie słowa wypowiedział do delegacji min. Broniewski, chcąc prawdopodobnie przez to zaznaczyć, że na robotach publicznych jest mała wydajność pracy. Przynajmniej tak brzmią o robotach publicznych w Łodzi przesyłane do ministerstwa raporty Dyrekcji robót publicznych. Winę za ten stan zwala się wyłącznie na robotników. Czy to jest słuszne? Naszemu zdaniem, jest to niesłuszne twierdzenie. Bo jeżeli wydajność na robotach publicznych jest niedostateczna, jeżeli robotnicy

nie tak pracują jak należy — to winę za ten stan rzeczy spada w bardzo dużej mierze na wadliwą organizację pracy na robotach publicznych, na brak fachowego, starannego i sumiennego kierownictwa. Ile to razy zdarza się bowiem, że zgromadzeni w pewnym miejscu w znacznej liczbie robotnicy nie mają właściwie przydzielonej pracy i skutkiem tego nie wiedzą co robić, bo nie mają od dozorców właściwych wskazówek i dlatego marnują tylko pracę.

A ileż to razy jedną i tę samą robotę przerabia się trzy razy. Opowiadano nam o fackie, że na jednej z ulic ułożono nowy bruk, po to, aby go po paru dniach zerwać, ponieważ regulacja była wykonana za wysoko. Przerobiono bruk na nowo. Lecz oto znów okazało się, że regulacja była zrobiona za nisko. Trzeba było na nowo zrywać bruk, zwozić ponownie wywiezioną ziemię i dopiero poraz trzeci układać bruk. Oczywiście, że praca w tych warunkach jest kosztowna i wydajność tej pracy minimalna.

Lecz kto za takie wypadki ponosi odpowiedzialność? Czy robotnicy? Bynajmniej. Winę za to ponosi kierownictwo robót. A to kierownictwo w Magistracie pozostawia wiele, a bardzo wiele do życzenia. Każda praca wymaga kontroli, ale kierownictwo nad robotami publicznymi w Wydziałach budownictwa i gospodarczym wymaga kontroli przedewszystkiem. Wobec tego niech Dyrekcja robót publicznych w Łodzi w raportach swych do ministerstwa dobrze rozgraniczy odpowiedzialność robotników do odpowiedzialności różnych panów inżynierów magistrackich, którzy obowiązki swe spełniają albo niedbale, albo niedołąźnie.

Komu to robotnicy zawdzięczają?

A jaki tego rodzaju rezultat? Taki, jaki się często zdarza, że stolarz zawinił, a kowala powiesili. Za cudze winy pokutować musi robotnik. Tu godzi się przypomnieć, komu robotnicy sezonowi zawdzięczają oberwanie swych zarobków. Wiadomo, że cała sprawa została wywołana skargą radnego Stypulkowskiego i inż. Skrzywana na znaną uchwałę rady miejskiej, ustalającą stawkę przy kanalizacji i robotach sezonowych na zł. 5.20.

Panowie ci pierwszy brli u ministra Broniewskiego i o tam tak sprawę przedstawili, że następstwem tego było oberwanie zarobków na kanalizacji i na robotach sezonowych.

Prenumeratę na PRACĘ przyjmują:

Administracja:	ul. Piotrkowska 91.
Dzielnica Bałucka,	
ul. Franciszkańska	58
„ Radogoszcz,	
ul. Zgierska	103
„ St. Miejska,	
ul. Wrześniańska	4
„ Górna,	
ul. Kątna	2
„ Chojny,	
ul. Odyńca	22
„ Włdzew,	
ul. Rokocińska	91

